

Motion till riksdagen

1990/91:Ub12

av Ulf Melin (m)

med anledning av prop. 1990/91:18

Ansvar för skolan

I propositionen om ansvaret för skolan föreslår regeringen en ny beräkningsmodell för kommunal utbildning för vuxna. Ett sektorsbidrag skall ersätta merparten av dagens olika bidragsdelar. Grundtanken i statsbidragsmodellen leder till en större frihet för kommunerna att använda resurserna. Det är positivt, eftersom det kommer att minska behovet av regelstyrning och därmed öka möjligheterna för ett effektivare användande av resurserna "ute på fältet".

Det finns emellertid ett par punkter i förslaget som man kan känna sig tveksam till.

I beräkningsmodellen skall de kommuner som har ett särskilt behov av vuxenutbildning lyftas fram, genom att kommunernas andel av vissa i lagstiftningen särskilt prioriterade målgrupper beaktas. De fem kriterier som skall användas för kommunal utbildning för vuxna är: dels en behovsvariabel

- antalet invånare 20–64 år, dels fyra vikttningsvariabler
- andelen invånare i kommunen med enbart grundutbildning
- andelen utländska medborgare
- andelen arbetssökande samt
- andelen 20–64-åringar per kvadratkilometer.

Om den föreslagna beräkningsmodellen genomförs innebär det i flera fall dramatiska förändringar. En del kommuner med en väl utvecklad vuxenutbildning kommer att vara förlorare, medan kommuner som idag har ingen eller en liten andel vuxenutbildning kommer att vinna på förslaget. Detta är inte rimligt.

För att motverka dessa negativa effekter av beräkningsmodellen bör statsbidragssystemet vara utformat så att det i stället belönar kommuner som aktivt verkar för att rekrytera och motivera vuxna för studier. Därför bör en form av aktivitetsgrad vägas in som ett ytterligare kriterium för beräkning av statsbidraget.

Kriteriet med inriktning mot kommunens arbetsmarknad är inte fullständigt. Räknas endast de anmälda arbetssökande missar man utbildningsbehoven hos den grupp vuxna som har anställning men behöver förnya sin yrkeskompetens, ex. för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden, eller för att kunna kvalificera sig för ett nytt yrke eller för mera avancerade arbetsuppgifter. Man tar heller inte med denna variabel hänsyn till utbildningsbehoven i kommuner med brist på arbetskraft, till näringslivets efterfrågan på ny per-

sonal med grundläggande yrkesutbildning och kompetens i takt med den tekniska utvecklingen. Arbetssökandekriteriet bör kompletteras med någon form av efterfrågekriterium, t.ex. mätt i föregående års antal lediga platser eller nyanställningar i kommunen.

Mot. 1990/91
Ub12

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att kommunens aktivitetsgrad skall införas som ett kriterium,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att arbetssökandekriteriet skall kompletteras med ett efterfrågekriterium.

Stockholm den 26 oktober 1990

Ulf Melin (m)